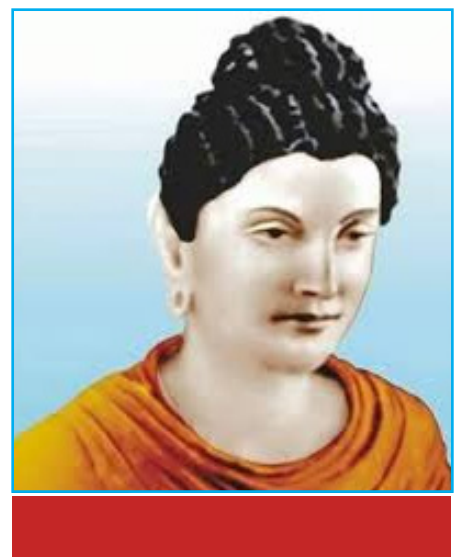




# “ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”



स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

ਪਟਿਆਲਾ



PATIALA

On line paper

07 ਨਵੰਬਰ 2025 ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਚੌਥਾ ਸਾਲ

w.e.f. 15 August 2022

ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ | whatsapp. 91-94636-01616 | email. hardipchumber57@gmail.com | ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ



ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773)



## ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ. ਟਿੱਪਣੀ ਮਾਮਲੇ ‘ਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਜੀਤ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਵੀਡੀਓ ਲਿੰਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੁਕਮ

### ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੀਡੀਓ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ



ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਯੂਟਿਊਬਰ ਅਜੀਤ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਈ ‘ਤੇ ਜੁੱਤੀ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਥਿਤ ਵੀਡੀਓ ਦਾ ਲਿੰਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ।

ਅਜੀਤ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਮੀਡੀਆ ‘ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।



ਜਸਟਿਸ ਸੁਭਾਸ਼ ਮੋਹਲਾ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, “ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਐਫਆਈਆਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਐਸਏਐਸ ਨਗਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੀਡੀਓ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।”

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ

ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਜੀਤ ਭਾਰਤੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜਨਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ‘ਤੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਬੀਆਰ ਗਵਈ ਵਿਰੁੱਧ “ਜਾਤੀਵਾਦੀ” ਅਤੇ “ਭੜਕਾਉ” ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ‘ਤੇ ਜੁੱਤੀ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਮੀਡੀਆ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਅਤੇ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।

ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ (ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1989 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਸਿਰਫ਼ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਨ ਜੋ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹਨ।”

## ਰੋਪੜ ਤਾਪ ਬਿਜਲੀ ਘਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਜੈਨਰੇਸ਼ਨ) ਨੂੰ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਿਓਂ ਕੀਤਾ



ਪਾਵਰਕੌਮ ‘ਚ ਸਿਖਰਲੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੱਦੇਬਦਲ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤਰਕ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੀਤੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ‘ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਪੜ ਤਾਪ ਬਿਜਲੀ ਘਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹਰੀਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਅਤੇ 4 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਜੈਨਰੇਸ਼ਨ) ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਥਰਮਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਿੱਜੀ ਤਾਪ ਬਿਜਲੀ ਘਰਾਂ ਦੀ ਫਿਊਲ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ।

ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਵਰਕੌਮ ‘ਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਅਸਲ



ਕਾਰਨ 25 ਸਾਲ ਲਈ 150 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਖ਼ਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਹਨ। ਟੈਕਨੋਕਰੈਟਸ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਬਿਜਲੀ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਮਝੌਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਰਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਰਾਂ ‘ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ 3 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ‘ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੋਲਰ ਐਨਰਜੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਖ਼ਰੀਦ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰੇਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਪਾਵਰਕੌਮ ਦੀ ‘ਲਾਂਗ ਟਰਮ ਪਾਵਰ ਪਰਚੇਜ਼ ਕਮੇਟੀ’ ਨੇ 2 ਜੂਨ 2025 ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਹੈਕਸਾ ਕਲਾਈਮੇਟ ਸੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਤੋਂ 100 ਮੈਗਾਵਾਟ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ 5.13 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੈਬਕਾਰਪ ਗਰੀਨ ਇਨਫਰਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਤੋਂ 50 ਮੈਗਾਵਾਟ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ 5.14 ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ 25 ਸਾਲ ਦੀ

ਮਿਆਦ ਲਈ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਖ਼ਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਾਵਰਕੌਮ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ 2 ਸਤੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ‘ਚ ਘੋਖ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਬਿਜਲੀ ਖ਼ਰੀਦ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਟੈਕਨੋਕਰੈਟ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ‘ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼’ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੋਂ 15-20 ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਜਾਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪਾਵਰਕੌਮ ਨੇ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਪਾਈ। ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਟੈਕਨੋਕਰੈਟ ਨੇ ਨਾਮ ਗੁਪਤ ਰੱਖਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਣਜਾਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ।

## ਲੁਧਿਆਣਾ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੱਥਾਂ ਰਹਿਤ ਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ: ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ



ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਟਰਾਂਸਪੇਰੈਂਟ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਠੇਕੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਅੱਡਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸੱਤ ਵਾਰ ਈ-ਨਿਲਾਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ 1 ਅਗਸਤ, 2025 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ਾ ਅੱਠਵੀਂ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਅਰਜਨ ਯਾਦਵ ਐਂਡ

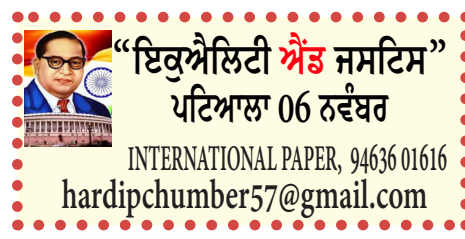
ਕੰਪਨੀ (#156, ਨਿਊ ਗਰੇਨ ਮਾਰਕੀਟ, ਸਾਲਿਮ ਟੱਬਰੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ-141008, ਪੰਜਾਬ) ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਉਭਰੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਫਲ ਬੋਲੀਕਾਰ ਨੇ ਬਣਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ 1 ਨਵੰਬਰ, 2025 ਤੋਂ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਫੀਸ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ

ਦਾ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ।

ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਕਦਮ ਬਹੁਤ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਡਾ ਫੀਸ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਆਉਟਸੋਰਸ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਝ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਲਈ ਮਾਲੀਆ ਪੈਦਾ



ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਲਗਨ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਵੀ ਦੁਹਰਾਈ।



ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ‘ਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਅਤੇ ਸਿੱਭੀਕੇਟ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ‘ਤੇ ਲਗਾਈ ਰੋਕ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ‘ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ‘ਵਰਸਿਟੀ ਬਾਰੇ ਹੁਕਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪਿਛਾਂਹ ਨਹੀਂ ਹਟਣਗੇ। ਮਾਨ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੱਤਰ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਫੇਰ ਕਰਕੇ

## ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ‘ਵਰਸਿਟੀ ਬਾਰੇ ਹੁਕਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਲਵੇ- ਭਗਵੰਤ ਮੰਨ

ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਭਟਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੇਛੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸ਼ੱਕੀ ਕਿਰਦਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਣੂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ‘ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਭਟਕਣਗੇ ਨਹੀਂ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ‘ਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਅਤੇ ਸਿੱਭੀਕੇਟ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭੰਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਫ਼ੈਸਲੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਰ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਲੜੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲੜਾਈ

‘ਚ ਉੱਘੇ ਕਾਨੂੰਨਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰੀ ‘ਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਕਦਮਾਂ ਚੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਇੱਕ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ‘ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ,



ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮਨਮਾਨੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖੜੀ ਹੈ।

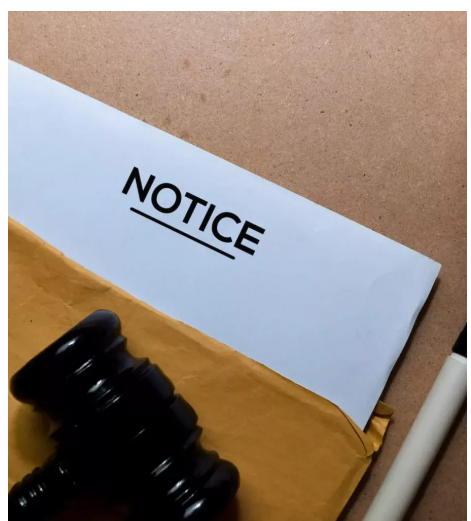
# ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਾਨਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਘਰ ‘ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਚਿਪਕਾਇਆ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 06 ਨਵੰਬਰ  
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616  
hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 12 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਾਨਮਾਜਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਹੈਨੂੰ ਇਹ

ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਠਾਨਮਾਜਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਗੌੜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਸਥਿਤ ਘਰ ‘ਤੇ ਚਿਪਕਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਟੈਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਠਾਨਮਾਜਰਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨਜ਼ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਡਾਬਰੀ ਪਿੰਡ ਭੱਜ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਰਨਾਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਐਫਆਈਆਰ



ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਠਾਨਮਾਜਰਾ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

## 10 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਪੀ.ਯੂ. ‘ਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 06 ਨਵੰਬਰ  
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616  
hardipchumber57@gmail.com

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਚਾਓ ਮੋਰਚੇ ‘ਚ 10 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ



ਪਹੁੰਚਣਗੇ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੇਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਤਾਬਿਕ 10 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਚਾਓ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ‘ਚੋਂ

ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣਾ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ 10 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚਾਰੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਦੇ ਮਾਰ ਕੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਤੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

## 350ਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ: 8 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਖੇ ਹੋਣਗੇ ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਸਾਊਂਡ ਸ਼ੋਅ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 06 ਨਵੰਬਰ  
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616  
hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਤਰੁਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੌਂਦ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਦੇ ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਸਾਊਂਡ ਸ਼ੋਅ 8 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੋਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤ ਸਮੇਤ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੌਂਦ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ



ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਸਾਊਂਡ ਸ਼ੋਅ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ ਬਟਾਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਵੱਲੋਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਨਹਿਰੂ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸ਼ੋਅ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਖੇਡ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਸਾਊਂਡ ਸ਼ੋਅ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ

ਕਰਨਗੇ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਆਊਟਡੋਰ ਸਟੇਡੀਅਮ, ਲਾਜਵੰਤੀ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਸਾਊਂਡ ਸ਼ੋਅ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਜੈ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰੇੜੀ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਚੱਥੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਸਾਊਂਡ ਸ਼ੋਅਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਲੇਜ਼ਰ ਲਾਈਟਾਂ ਅਤੇ 3ਡੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਜੀਵਨ, ਫਲਸਫ਼ੇ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ

# ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਐਫਆਈਆਰ ਕਰਵਾਈ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 06 ਨਵੰਬਰ  
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616  
hardipchumber57@gmail.com

ਉਧਰ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀ ਟਿੱਪਣੀ ਤੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਉੱਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਐਫਆਈਆਰ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਰਬਜੋਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਹੈ।



ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਰਹੂਮ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਤੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਤਰਨਤਾਰਨ ਵੱਲੋਂ

ਪੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਤਸੱਲੀਯੋਗ ਨਾ ਪਾਏ ਜਾਣ ‘ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੇਣ ਅਫਸਰ ਕਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤਰਨਤਾਰਨ 6 ਨਵੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਤਲਬ

ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ-ਕਮ-ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਜੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਏ ਜਵਾਬ ਤਸੱਲੀ ਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

## ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ, ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਰਿੰਦਾ ਸਮੇਤ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ‘ਚ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 06 ਨਵੰਬਰ  
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616  
hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ

ਵਿੱਚ ਤਰਨਤਾਰਨ ਉਪ ਚੇਣ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਵੜਿੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਰਾਜਬੀਰ ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਵੀ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ

ਹਨ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਟਸਐਪ ਕਾਲ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੁਆਇਸ ਕਾਲ ਮੈਸੇਜ ਰਾਹੀਂ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ

ਗਈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਥਿਤ ਗੈਂਗਸਟਰ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਰਿੰਦਾ ਸਮੇਤ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਆਈ. ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

## ED ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੇਸ਼ ਰੈਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਖਰ ਧਵਨ ਦੀਆਂ ₹11.14 ਕਰੋੜ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਟੈਚ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 06 ਨਵੰਬਰ  
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616  
hardipchumber57@gmail.com

ਇ ਨ ਫੇ ਰ ਸ ਮੈਂ ਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ (ED) ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਸੁਰੇਸ਼ ਰੈਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਖਰ ਧਵਨ ਦੀਆਂ ₹11.14 ਕਰੋੜ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਟੈਚ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਐਂਟਲਾਈਨ ਸਟੋਬਾਜ਼ੀ ਐਪ 1xBet ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ (PMLA) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।



ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੈਨਾ ਦੇ ਨਾਮ ‘ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ₹6.64 ਕਰੋੜ (ਲਗਭਗ \$1.5 ਬਿਲੀਅਨ) ਦੇ ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਧਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ₹4.5 ਕਰੋੜ (ਲਗਭਗ \$1.5 ਬਿਲੀਅਨ) ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਟੈਚ ਕਰ

ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ED ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੂਤਰ ਨੇ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਪੀਟੀਆਈ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਸਤੀਆਂ ਨੇ 1xBet ਐਪ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰੀ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ, ED ਨੇ 1xBet ਐਪ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸੁਰੇਸ਼ ਰੈਨਾ, ਰੌਬਿਨ ਉੱਥਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਖਰ ਧਵਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਦਾਕਾਰ ਸੋਨੂੰ ਸੂਦ, ਅਦਾਕਾਰਾ ਮਿਮੀ ਚੱਕਰਵਰਤੀ (ਸਾਬਕਾ ਟੀਐਮਸੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ) ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਗਾਜ਼ਰਾ (ਬੰਗਾਲੀ ਅਦਾਕਾਰ) ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਕੁਝ ਐਂਟਲਾਈਨ ਪ੍ਰਭਾਵਕਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ।

## ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ‘ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਕੋਈ ਰਾਹਤ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 06 ਨਵੰਬਰ  
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616  
hardipchumber57@gmail.com

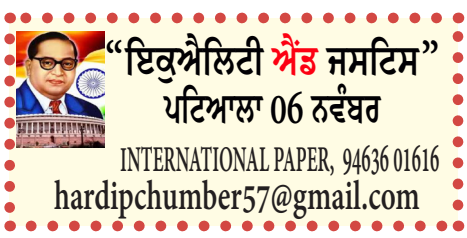
ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ‘ਤੇ

ਅੱਜ (6 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ) ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਮਜੀਠੀਆ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਮਾਮਲੇ ‘ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਚੱਲੀ। ਸੁਣਵਾਈ ਸਵੇਰੇ

ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੂਟੇ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਜ ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਨੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੱਲ੍ਹ ਦੁਬਾਰਾ ਤੈਅ



ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।



# ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ  
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

## ਆਜ਼ਾਦ: ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਐਤਵਾਰ, 3 ਦਸੰਬਰ, 1938\*\* ਰਾਤ 10 ਵਜੇ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਸੀਮਿੰਟ ਚੌਲ ਨੰਬਰ ਫੋਰਸ ਰੋਡ, ਮੁੰਬਈ 18. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਨਤਕ ਆਗੂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ ਲਈ ਮਦਦ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ



ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਪ੍ਰਾ. ਡੇਡੇ, ਕੇ. ਵੀ.ਚਿਤਰੇ, ਭਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਵਿਧਾਇਕ ਡੀ.ਜੀ. ਜਾਧਵ, ਸੀ.ਐਲ. ਮੋਹਿਤੇ, ਦਾਦਾਸਾਹਿਬ ਗਾਇਕਵਾੜ, ਟੀ.ਐਮ. ਗੁੰਡੇਕਰ, ਮਡਕੇ ਬੁਵਾ, ਰੇਵਜੀ ਡੋਲਸ, ਐੱਸ.ਪੀ. ਦਯੋਤਰੇ, ਵਡਵਾਲਕਰ ਅਤੇ ਕੇਸ਼ਵਰਾਵ ਅਦੇਕਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਭੀੜ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਠੀਕ 10 ਕੁ ਵਜੇ ਡਾ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯੂਰਪੀਨ ਮੀਟਿੰਗ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਾੜੀਆਂ ਵਜਾ ਕੇ ਉਸਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਸੀ.ਐਨ. ਮੋਹਿਤ ਮਾਸਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਸਪੀਕਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੋਰਸ ਰੋਡ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੌਲ ਨੰ. 18 ਦੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅੱਜ 235 ਰੁਪਏ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਇਹ ਬਹੁਤ ਖਾਸ ਗੱਲ ਸੀ। ਦੇ. ਡਾ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਡੀ. ਸ਼ਿਰਕੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੱਡਕੇ ਬੁਵਾ, ਰੇਵਜੀ ਡੋਲਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾ. ਡੇਡੇ ਸਾਹਬ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ। ਉਸਨੇ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਤੋਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਦਿਲ ਨੂੰ ਪਿਘਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਅਤੇ ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਾਡ ਦੇ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਸਿਓਂ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਚੌਲ ਵਿੱਚ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਚਾਵਲ ਤੋਂ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨਾ ਪੈਸਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੰਬੇ ਸਕੂਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹਰ ਅਧਿਆਪਕ ਤੋਂ ਅੱਧੀ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਆਗਾਮੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਜ਼ਾਦ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨੌਂ ਮੈਂਬਰ ਚੋਣ

ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰੇ ਹਨ। ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾ ਕੇ ਜਿਤਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਫਿੱਕੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਤਬਾਹ ਵੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਅੱਜ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਆਜ਼ਾਦ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਗਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਖੈਰ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ ਵਿੱਚ 235 ਰੁਪਏ ਦਾਨ ਕੀਤੇ। ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਜਨਤਾ’ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕਰੀਬ ਦੋ ਘੰਟੇ ਸਪਸ਼ਟ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਅਤੇ ਭਾਵਪੂਰਤ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੰਤ ਮੋਹਿਤ ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਹਾਰ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ 12.30 ਵਜੇ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੀ ਕਟੜਕਰ ਦੇ ਜਲੂਸ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਇਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਾਰਾਮ ਹੀਰਾਜੀ ਮਾਟਾਵੰਕਰ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਾਲੂ ਕੁੰਡਵਡੇਕਰ ਅਤੇ ਗੰਗਾਬਾਈ ਸਤਾਰਕਰ ਨੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ।

## 3 ਦਸੰਬਰ, 1938 ਦੀ ਜਨਤਕ ਮੀਟਿੰਗ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ: ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਦੇਸ਼ -- ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

### ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ

3 ਦਸੰਬਰ, 1938 ਨੂੰ, ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਫੰਡ ਲਈ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਦੋ ਘੰਟੇ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲੇੜ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਹਰੇਕ ਚਾਵਲ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੋਰਚੇ ‘ਤੇ, ਉਸਨੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੌਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਇਸਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹੇ ਗਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਯਤਨਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿੱਛਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੀ।

### ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਵੇਰਵੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਵੇਰਵੇ  
ਸੰਗਠਨ: ਜਨਤਕ ਮੀਟਿੰਗ  
ਮਿਤੀ: ਐਤਵਾਰ, ਦਸੰਬਰ 3, 1938  
ਸਮਾਂ: ਰਾਤ 10:00 ਵਜੇ  
ਸਥਾਨ: ਫੋਰਸ ਰੋਡ, ਮੁੰਬਈ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਸੀਮਿੰਟ ਚੌਲ ਨੰਬਰ 18  
ਉਦੇਸ਼: ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ ਲਈ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ।  
ਪ੍ਰਧਾਨ: ਡਾ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ  
ਹਾਜ਼ਰੀਨ: ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ।  
ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ: ਪ੍ਰਿੰ. ਦੋਦੇ, ਕੇ.ਵੀ. ਚਿੱਤਰੇ, ਭਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਵਿਧਾਇਕ ਡੀ.ਜੀ. ਜਾਧਵ, ਸੀ.ਐਲ. ਮੋਹਿਤੇ, ਦਾਦਾਸਾਹਿਬ ਗਾਇਕਵਾੜ, ਟੀ.ਐਮ. ਗੁੰਡੇਕਰ, ਮਡਕੇ ਬੁਵਾ, ਰੇਵਜੀ ਡੋਲਸ, ਐੱਸ.ਪੀ. ਦਿਯੋਤਰੇ, ਵਡਵਾਲਕਰ, ਅਤੇ ਕੇਸ਼ਵਰਾਵ ਅਡੇਕਰ।

### ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਚੱਲਿਆ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਭਾਵੁਕ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ‘ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ:

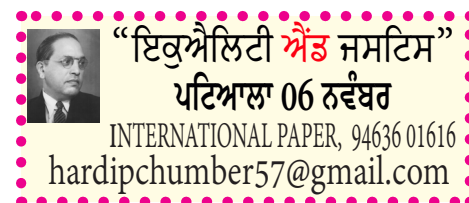
#### 1. ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਦਰਭ

- \* ਯਹੂਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ: ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਤੋਂ ਯਹੂਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਦਰਦਨਾਕ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾ ਕੇ ਕੀਤੀ।
- \* ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ: ਉਸਨੇ ਯਹੂਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ, ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਵਿਲੱਖਣ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ।
- \* ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ: ਉਸਨੇ ਮਹਾੜ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸੰਖੇਪ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦਿੱਤੀ।

#### 2. ਫੰਡ ਬਣਾਉਣਾ: ਲੋੜ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ

- \* ਰਣਨੀਤਕ ਲੋੜ: ਉਸਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੰਮ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਚਾਰੂ ਕੰਮਕਾਜ ਲਈ ਆਪਣੀ ਇਮਾਰਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
- \* ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ: ਉਸਨੇ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ:

- \* ਕਮੇਟੀ ਗਠਨ: ਹਰੇਕ ਚਾਵਲ ਨੂੰ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- \* ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ: ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਚਾਵਲ ਦੇ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- \* ਸੰਭਾਵਿਤ ਯੋਗਦਾਨਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ: ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਚਾਵਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ।
- \* ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਯੋਗਦਾਨ: ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- \* ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਉਦਾਹਰਣ: ਉਸਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੰਬੇ ਸਕੂਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਅੱਧੀ



ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੋਹਣੀ ਤੁਕ ‘ਮਿਠਤੁ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਤਤੁ’ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਮਿਠਾਸ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਸਭ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗਾ ਗੁਣ ਹੈ। ਬੋਲਬਾਣੀ ਤੋਂ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬੋਲਬਾਣੀ ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਖ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਵੱਧਦੀ ਹੈ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਾਹੌਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹਰ ਕੋਈ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਿੱਠੇ ਬੋਲ ਇੱਕ ਜਾਦੂ ਦੀ ਤਰਾਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਬੋਲੀ ਦਾ ਮਿੱਠਾ ਹੋਣਾ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਖੁਸ਼ੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮਹਿਕ ਖਿਲਾਰਦਾ ਹੈ। ਮਿੱਠੇ ਬੋਲ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਦਰਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਵੀ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ। ਕੌੜੇ ਬੋਲ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ



ਤਨਖਾਹ ਫੰਡ ਲਈ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

- \* ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ: ਉਸਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ‘ਜਨਤਾ’ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

#### 3. ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਿਸ਼ਾ

- \* ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ: ਉਸਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਂ ਮੈਂਬਰ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।
- \* ਵੋਟਿੰਗ ਅਪੀਲ: ਉਸਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।
- \* ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਥਿਤੀ: ਉਸਨੇ ਸੁਤੰਤਰ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਰੋਧੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਫਿੱਕੀਆਂ ਪੈ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।
- \* ਪਾਰਟੀ ਪਛਾਣ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਤੰਤਰ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ “ਗਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ” ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਪੂਰੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ।

#### ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੱਥ

- \* ਜ਼ਰੂਰਤ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ: ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ, ਫੋਰਸ ਰੋਡ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚਾਵਲ ਨੰਬਰ 18 ਵਿਖੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ₹235 ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਲਈ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧੰਨਵਾਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ।
- \* ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ: ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਾਰਾਮ ਹੀਰਾਜੀ ਮਾਤਵਾਂਕਰ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਾਲੂ ਕੁੰਡਵਡੇਕਰ, ਅਤੇ ਗੰਗਾਬਾਈ ਸਤਾਰਕਰ ਨੇ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਫੰਡ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ।
- \* ਮੀਟਿੰਗ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ: ਮੀਟਿੰਗ ਦੁਪਹਿਰ 12:30 ਵਜੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੀ ਕਟੜਕਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

## ਮਿੱਠੇ ਬੋਲਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ

ਸਭ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਫਰਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਲਈ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿੱਠੇ ਬੋਲ ਹੀ ਸਭ ਦਾ ਮਨ ਜਿੱਤ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹਰ ਜਗਾਂ ਨਿਮਰਤਾ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਡੇ ਮੂੰਹੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕੋੜੇ ਅਤੇ ਗੰਦੇ ਬੋਲ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੁਨਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਨਫਰਤ ਪੈਂਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਿੱਠੇ ਬੋਲ ਹੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮਹਿਕ ਖਿਲਾਰਦੇ ਹਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜੁਬਾਨ



ਗੁਰਨੂਰ ਕੌਰ,  
ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਕਾਲਜ ਆਫ਼  
ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਿਉਣ (ਬਠਿੰਡਾ),  
ਪੇਸ਼ਕਸ਼ - ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ  
ਵਿੱਕੀ ਕੋਟਗੁਰੂ

ਇੱਕ ਅਨਮੋਲ ਤੋਹਫਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜੁਬਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸੋਭਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਪਾਸੇ ਕੌੜੇ ਬੋਲ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।





# ਪੰਜ ਸਵਾਲ

## ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੈਰਾ - ਵਾਸਤਵਿਕ ਕਲਮ ਤੋਂ



### ਪੰਜ ਸਵਾਲ

1. ਕੀ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ?
2. ਪਾਪ, ਪੁੰਨ ਅਤੇ ਕਰਮ ਕੀ ਹੈ?
3. ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
4. ਸਵਰਗ ਅਤੇ ਨਰਕ ਕੀ ਹੈ?
5. ਪੁਨਰ-ਜਨਮ ਕੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦਾ? ਆਦਿ।

ਇਹ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਵਿਆਕਤੀ ਜਾਨਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਤਾਵਲਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਸਮਝ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬ ਚੋਣ ਪੜ੍ਹ ਵੀ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਪਰ ਤਸੱਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਧਾਰਮਿਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ, ਸਤਸੰਗਾਂ ਅਤੇ ਚੈਨਲਾਂ ਤੇ ਲਾਈਵ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਚਰਚਾ ਵੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਵੀ ਜਵਾਬ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਹੀ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਹੈ ਕੀ ? ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮਨੇ ਵਿਗਿਆਨਕ/ਲੇਖਕ/ਮੀਡੀਆ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਲਿਖੀ/ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਝਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੰਮਲ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ, ਕਾਰਣ ਹੈ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਾਪੀ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਚੀਜ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਚਿੰਤਤ ਹੋਕੇ ਦਰ ਦਰ ਭਟਕ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਮੇਰਾ ਮਕਸਦ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਜਾਂ ਤੋੜਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਧਰਮ ਨਾਲ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਖੁੱਦ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਨਾਲ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਸਵਾਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਮਿਲਦੀ ਜੁਲਦੀ ਕੋਈ ਪੋਸਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ

ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਵਿਦਵਾਨ, ਇਸ ਦੇ ਲਾਇਨ ਦੀ ਪੋਸਟ ਤੇ ਇਹ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਬੱਟ ਲਿਖ ਦੇਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਵਕਤ ਹੀ ਸਾਰਾ ਗਿਆਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਸਿੱਟਾ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ।

ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਨਹੀਂ, ਬਸ, ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਾਂਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਹੋਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿਸਟਮ (ਪ੍ਰਣਾਲੀ) ਬਾਰੇ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਪੁੱਛ ਕੇ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਸਮਝਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ।

ਬਾਕੀ ਰਹੀ ਗੱਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ, ਇਸ ਸਮਝ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਤਰਕ, ਵਿਗਿਆਨ, ਕੁਦਰਤ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਸੰਬਧਿਤ ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੰਬਧਿਤ ਕੁੱਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਇਹ ਕੰਮ ਵੀ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਮਾਸਟਰ

ਅਤੇ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਵੀ ਕੋਈ ਸਧਾਰਨ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵੱਡੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੇ ਥੋਪਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਵੀ ਸਾਡੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂ ਅਵਿਗਿਆਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵੀ ਹੈ, ਹਾਂ ਇੱਕ ਸਲਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਪੰਜ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਪੜ੍ਹਨ, ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁੱਝ ਲਿਖਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਅੱਜ ਦੇ (ਨਵੇਂ, ਨਵੀਨਤਮ) ਲੇਟਸਟ ਬੁੱਧ ਡਾ. ਬੀ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਵਿਗਿਆਨਕ ਗ੍ਰੰਥ “ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਮ” ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਹੀ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਗਿਆਨ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਮਾਸਟਰ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਵੀ ਪੜ੍ਹੀ ਪਰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਕੋਸ਼ਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਲੀਅਰ ਹੋਇਆ

ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਮੇਰਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਵੀ ਪੜ੍ਹੀ ਤਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੁਬਾਰਾ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਨਚਾਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਗ੍ਰੰਥ ਪੜ੍ਹੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਤੇ ਵੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਕਿਤਾਬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਸਧਾਰਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਸਕੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ “ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਮ” ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ ਜਰੂਰ ਕਰੀਬ 450 ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਪਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਲੀਅਮ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ, ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕਰੀਬ 100 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ “ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਮ” (ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ) ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਖੇਪ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਐਡੀਸ਼ਨ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ 26 ਨਵੰਬਰ 2025 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਜਰੂਰ ਮਿੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ 5 ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਆਦਾਤਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਸਵਾਲਾਂ ਨੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫਾਇਦਾ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਨੇ ਰਲਮਿਲ ਕੇ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਸਮਾਂ ਬਦਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਮਨੁੱਖ ਵਿਗਿਆਨਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਖੁੱਦ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੱਛਾ ਕਰਮ, ਤਰਕ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਇਹ ਸੱਭ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅੱਛਾਈਆਂ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜਲਦ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਖੁੱਦ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦੇ ਚਲਾ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਮਾਰਗ ਆਪ ਬਣਾ ਸਕੋਗੇ।



## ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ: ਦ੍ਰਾਵਿੜਾਂ ਦੇ ਬਲਸ਼ਾਲੀ ਰਾਜਾ

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ  
9872155120



ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ (ਮਹਿਖਾਸੁਰ)—ਇੱਕ ਨਾਮ, ਜੋ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜਦਾ ਹੈ, ਚਾਮੁੰਡੀ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਸਨਾਟੇ ਵਿੱਚ ਵਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦ੍ਰਾਵਿੜਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਜੇਤ ਜਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੁਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਉੱਥੇ ਆਧੁਨਿਕ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਅੰਦੋਲਨ ਉਸ ਨੂੰ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਬਲਸ਼ਾਲੀ ਰਾਜਾ, ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਨਾਇਕ, ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਦੀ ਕਥਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪੌਰਾਣਿਕ ਗਾਥਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੰਘਰਸ਼, ਸਵੈ-ਮਾਣ, ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜਾਗਰਣ ਦਾ ਅਮਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੀ ਲੋ ਜਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਆਰੀਅਨ ਦਰਾਵਿੜ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਅੰਦੋਲਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪੈਰੀਆਰ ਈ.ਵੀ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ, ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਹੈ—ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪੌਰਾਣਿਕ ਪਾਤਰ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਦੇਵੀ ਮਾਹਾਤਮਿਆ ਵਿੱਚ ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਨੂੰ ਅਸੁਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਰਗਾ (ਚਾਮੁੰਡੇਸ਼ਵਰੀ) ਨੇ ਚਾਮੁੰਡੀ ਪਹਾੜੀ ‘ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰਕ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕਥਾ ਆਰੀਅਨ-ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਰੂਪਕ ਹੈ। ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਨੇਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਰੀਅਨ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲੜਾਈ ਲੜੀ।

ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਦਾ ਭੈਂਸਾ ਰੂਪ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਪਾਲਨ ਦੀ ਸਮੁੱਧ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਯੁਗ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਜੀਵਨ-ਰੇਖਾ

ਸੀ। ਪੈਰੀਆਰ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪੁਰਾਣਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਭਿਅਤਾ ਨੂੰ “ਰਾਕਸ਼ਸੀ” ਰੂਪ ਦੇ ਕੇ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਇਆ, ਤਾਂ ਜੋ ਆਰੀਅਨ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਜ਼ਰੀਆ ਇਸ ਵਰਣਨ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਨੂੰ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਮਰ ਨਾਇਕ ਮੰਨਦਾ ਹੈ।

ਮੈਸੂਰ— ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਮਹਿਸ਼ੂਰੁ (ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਦਾ ਨਗਰ) ਤੋਂ ਜਨਮਿਆ— ਅਤੇ ਚਾਮੁੰਡੀ ਪਹਾੜੀ, ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਅੰਦੋਲਨ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕੇਂਦਰ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂਜਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਡਿੱਗ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਚਾਮੁੰਡੇਸ਼ਵਰੀ ਮੰਦਰ, ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਉੱਥੇ ਵਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈ, ਆਰੀਅਨ ਜਿੱਤ ਦੀ ਕਥਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਦੀ ਵੀਰਤਾ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਗਾਇਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਅਵਤਾਰ ਨਮਹੇ ॥

ਧਰਤੀ ਦੇ ਪੁੱਤ ਮਹਾ ਸੂਰ, ਅਸੁਰਾਂ ਦੇ ਤਿਲਕ ਨਮਹੇ ॥

ਬਲ ਦੇ ਆਧਾਰ, ਜੰਗ ਦੇ ਅਵਤਾਰ, ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨਮਹੇ ॥

ਤਪ ਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤ, ਅਗਨਿ ਸਮਾਨ, ਅਟੱਲ ਮਨ ਨਮਹੇ ॥



ਦੇਵੀ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਹਿਲਾਏ, ਅਹੰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਸ ਨਮਹੇ ॥

ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਅਵਤਾਰ ਨਮਹੇ ॥

ਦੈਤ ਗਰਜਾ ਗਗਨ ਗੂੰਜਾ, ਧਰਤੀ ਕੰਬੀ ਨਮਹੇ ॥

ਇੰਦਰ ਲਰਜੇ, ਰਿਸ਼ੀ ਡਰਜੇ, ਸ਼ੰਖ ਨਾਧੇ ਨਮਹੇ ॥

ਲੜਿਆ ਧਰਮ ਤੇ ਅਧਰਮ ਦਾ ਮਾਰਗ ਸਮਝ ਨਮਹੇ ॥ ਜੀਵਨ ਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਪਾਰ ਖੜਾ, ਅਵਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਾਣ ਨਮਹੇ ॥ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਅਵਤਾਰ ਨਮਹੇ ॥ ਦੁਰਗਾ ਕੇ ਸੰਘਾਰ ਨਮਹੇ ॥

(ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇਜਾ ਦੀ ਰਚਨਾ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਦੀ ਫੋਸ ਬੁਕ ਕੰਪ ਤੋਂ)

ਮੈਸੂਰ ਦਸਹਿਰਾ, ਜੋ ਚਾਮੁੰਡੇਸ਼ਵਰੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ, ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੰਥੂ ਸਵਾਰੀ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀ ਚਮਕ ਵਿੱਚ, ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਲੋਕ ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਨੇੜੇ, ਜਿਵੇਂ ਆਸ਼ੋਕਾਪੁਰਮ, ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਸਮੁਦਾਇ (ਜਿਵੇਂ ਗਿਰੀਜਨ, ਬੇਟਾ ਕੁਰੁਬਾ) ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੂਰਵਜ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵੀਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਅੰਦੋਲਨ ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਦੀ ਜੇਤ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਪੈਰੀਆਰ

ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ ਪੁਰਾਣਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰੋ, ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਸਮਰਣ ਦਿਵਸ, ਜੋ ਨਵਰਾਤਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਮੁੜ-ਖੋਜ ਦਾ ਸੱਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ, ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਸਥਾਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵੀਰਤਾ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਦਿਆਂ, ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਮਾਣ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ।

ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਜ਼ਰੀਆ ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਦੀ ਕਥਾ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਥਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਕੇ, ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਸਮਝਕੇ, ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਗਾਕੇ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅੱਜ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦ੍ਰਾਵਿੜਕੜਗਮ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ—ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਬਰਾਬਰੀ, ਅਤੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਖੋਜ।

ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਦੀ ਕਥਾ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਜੇਤ ਹੈ। ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਚਾਮੁੰਡੀ ਪਹਾੜੀ ਉਸ ਦੀ ਵੀਰਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਸਮਰਣ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਜਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਥਾ ਸਾਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ—ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਸਮਝੋ, ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿਓ, ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਲੋ ਨੂੰ ਸਦਾ ਜਗਾਈ ਰੱਖੋ। ਮਹਿਸ਼ਾਸੁਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕੀਏ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਅਡਿੱਗ ਰਹੀਏ।

ਜੈ ਭੀਮ ਜੈ ਭਾਰਤ

# ਕਾਂਗਰਸ ਜਮਾਤ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਦਲਿਤਾਂ ਤੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ :- ਚਮਕੌਰ ਵੀਰ



ਸੰਗਰੂਰ, 6 ਨਵੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ) - ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਚੋਣ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਰਹੂਮ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਸ. ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸ. ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਵੀਰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ

ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਜਮਾਤ ਦਾ ਰਵਈਆ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਵਰਗਾਂ ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਮਾੜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ.ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਹੱਦ ਅਪਮਾਨ ਜਨਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਤ ਧਰਮ ਮਜਹਬ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੀ ਮਾੜੇ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਸਨ। ਸ. ਵੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਦੇ ਤੌਰ

‘ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਹੈ,ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਬਾਬੂ ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਵੱਲੋਂ ਸੁ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਵੱਲੋਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਗਏ,ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇਹਾਂਤ ‘ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਛੁੱਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਐਸ. ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ. ਵਰਗਾਂ



ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਸਪਾ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿੰਘ ਕੌਰੀਆਂ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ, ਸੁਬੇਦਾਰ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਘਾਬਦਾਂ, ਪਵਿੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਰੋਂ, ਡਾ. ਮਿੱਠੂ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਰੰਗੀਲਾ,ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

## ਪਤਰਕਾਰ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਵਿਧੇਯਕ ਮੇਂ ਸੰਸੋਧਨ ਕੇ ਲਿਏ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਏਵਂ ਅਨਯ ਰਾਜਯੋਂ ਕੇ ਪਤਰਕਾਰੋਂ ਨੇ ਏਕ ਹੋਕਰ ਭਰੀ ਹੁੰਕਾਰ

### ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਅਧਿਵੇਸ਼ਨ ਮੇਂ ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਏਵਂ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਕਾਨੂਨ ਵਿਧੇਯਕ ਮੇਂ ਸੰਸੋਧਨ ਸੰਗੋਸ਼ੀ ਸਮਪਨਨ : ਅ.ਭਾ. ਪਤਰਕਾਰ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਸਮਿਤਿ



ਬਿਲਾਸਪੁਰ। ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਏਵਂ ਛਤੀਸਗਢ ਮੇਂ ਪਤਰਕਾਰ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਵਿਧੇਯਕ ਮੇਂ ਸੰਸੋਧਨ ਕੋ ਲੋਕਰ 2 ਨਵੰਬਰ ਕੋ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਮੇਂ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀਯ ਪਤਰਕਾਰ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਸਮਿਤਿ ਛਤੀਸਗਢ ਕੇ ਤਵਾਧਾਨ ਮੇਂ ਸਮਪਨਨ ਹੁਆ। ਛਤੀਸਗਢ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ ਕੋ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਕੇ ਸਾਥ ਸਵਤੰਤਰ ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ ਕੋ ਲੋਕਰ ਸੰਗੋਸ਼ੀ ਮੇਂ ਵਰਿਭ ਪਤਰਕਾਰ ਏਵਂ ਕਾਰਯਕ੍ਰਮ ਕੇ ਮੁਖਯ ਵਕਤਾ ਕੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੀਤਲ ਪੀ ਸਿੰਹ (ਦਿਲੀ), ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਸਿੰਹ ਬਧੇਲ (ਭੋਪਾਲ), ਵਿਸ਼ਵੇਸ਼ ਠਾਕਰੇ ਜੀ ਏਵਂ ਮੁਖਯ ਅਤਿਥਿ ਕੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਸ਼ਾਂਕਰ ਪਾਂਡੇਯ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਅਤਿਥਿ ਕੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਡੈ. ਸੁੰਬਝੀ ਹਲਚਲ ਸਮਾਚਾਰ ਪਤਰ ਕੇ ਸੰਪਾਦਕ ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਲਸ਼ਾਦ ਏਸ. ਖਾਨ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟ੍ਰ), ਸ਼੍ਰੀ ਹਰ ਹਰ ਸ਼ਾਂਭੂ (ਉਡੀਸਾ) ਸ਼੍ਰੀ ਜਮੀਲ ਖਾਨ (ਮਧਯਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਲੀਪ ਯਾਦਵ ਜੀ (ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਪ੍ਰੇਸ ਕਲਬ ਅਧਯਕਸ਼),ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਸਿੰਹ (ਉਤਰਪ੍ਰਦੇਸ਼), ਰਏਸ ਖਾਨ (ਰਾਜਸਥਾਨ), ਸ਼੍ਰੀ ਸਦਾਨਦ (ਗੋਵਾ), ਅਜਯ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਹ (ੁੱਤਰ ਅਧਯਕਸ਼ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼), ਮਧੂਰ ਦਾਨ ਗੰਡਵੀ (ਗੁਜਰਾਤ ਅਧਯਕਸ਼ ੁੱਤਰ) ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੋਜ



ਡੈ. ਸੁੰਬਝੀ ਹਲਚਲ ਕੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦਿਲਸ਼ਾਦ ਏਸ. ਖਾਨ ਕੋ ਕ੍ਰਿਯਾ ਗਯਾ ਸਮਮਾਨਿਤ

ਜੋਸ਼ੀ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟ੍ਰ), ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਹ (ਉਤਰਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਅਧਯਕਸ਼ਾ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਮੇਸ਼ ਕਾਲਾਵਾਡਿਯਾ (ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਅਧਯਕਸ਼)ਗੁਜਰਾਤ, ਉਪਸਥਿਤ ਥੇ। ਸੰਗੋਸ਼ੀ ਮੇਂ ਦਿਲੀ ਸੇ ਆਏ ਵਰਿਭ ਪਤਰਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ ਸ਼ੀਤਲ ਸਿੰਹ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਉਦਭੋਧਨ ਮੇਂ ਕਹਾਓਂ ਕੀ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਤੀਨ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਯੇ ਵਿਧੇਯਕ ਲਾਗੂ ਹੁਆ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸਮੇਂ ਸਭੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਅਲਗ ਅਲਗ ਹੁਆ ਜਿਸਮੇਂ ਸਭਸੇ ਅਚਛਾ ਤੋ ਨਹੀਂ ਕਹ ਸਕਤੇ ਲੇਕਿਨ ਠੀਕ ਠੀਕ ਕਹਨੇ ਮੇਂ ਤਮਿਲਨਾਡੁ ਹੈਂ ਉਸਕੇ ਬਾਦ ਦੂਸਰੇ ਨੰਬਰ ਮੇਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟ੍ਰ ਔਰ ਸਭਸੇ ਕਮਜੋਰ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਕਾਨੂਨ ਛਤੀਸਗਢ ਕਾ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਸੰਸੋਧਨ ਹੋਨਾ ਬਹੁਤ ਜਰੂਰੀ ਹੈਂ ਇਸਲਿਏ ਛਤੀਸਗਢ ਮੇਂ ਪਤਰਕਾਰੋਂ ਕੋ ਕਾਫੀ ਦਿਕਕਤੋਂ ਕਾ ਸਾਮਨਾ ਕਰਨਾ ਪਛੁ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਉਨਹੋਂਨੇ ਬਤਾਯਾ ਕਿ ਅਗਲਾ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਕਾਨੂਨ ਵਿਧੇਯਕ ਕੇਰਲ ਮੇਂ ਬਨਨੇ ਜਾ ਰਹਾ ਔਰ ਉਮੀਦ ਹੈਂ ਕਿ ਵਹਾ ਕਾ ਪਤਰਕਾਰ ਕਾਨੂਨ ਕਾ ਵਿਧੇਯਕ ਸਭਸੇ ਅਚਛਾ ਬਨੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਸਿੰਹ ਬਧੇਲ ਜੀ (ਭੋਪਾਲ) ਏਵਂ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਵੇਸ਼ ਠਾਕਰੇ ਜੀ (ਰਾਧਪੁਰ) ਨੇ ਕਹਾਓਂ ਇਸ ਸਮਯ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ ਬਹੁਤ ਬੁਰੇ ਦੌਰ ਸੇ ਗੁਜਰ ਰਹੀ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਹਮੇਂ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈਂ ਹਮ ਸਭੀ ਕੋ ਏਕਤਾ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹੇਂਗੇ ਤੋ ਹਮੇਂ ਕਿਸੀ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਕੀ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਪਛੇਗੀ। ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਅਧਯਕਸ਼ ਜਿਮੇਸ਼ ਕਾਲਾਵਾਡਿਯਾ ਨੇ ਬਤਾਯਾ ਕਿ ਹਮਾਰਾ ਸੰਗਠਨ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਕਈ ਰਾਜਯੋਂ ਮੇਂ ਕਾਰਯ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਹਮਾਰੇ ਸੰਗਠਨ ਕਾ ਏਕ ਮਾਤਰ ਉਦੇਸ਼ ਹੈਂ ਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਪਤਰਕਾਰ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਕਾਨੂਨ ਲਾਗੂ ਹੋ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਕਾ ਅਧਿਵੇਸ਼ਨ ਬਤਾ ਰਹਾ ਹੈਂ ਇਤਨੀ ਬਡੀ ਤਾਦਾਤ ਮੇਂ ਪਤਰਕਾਰ ਏਕਤ੍ਰਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਿ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਕਾਨੂਨ ਵਿਧੇਯਕ ਮੇਂ ਸੰਸੋਧਨ ਕਿ ਜ਼ਯਾਦਾ ਆਵਸ਼ਯਕਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋ ਇਸਮੇਂ ਬਦਲਾਵ ਕਰਨਾ ਚਾ ਹਿ ਏ । ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀਯ ਪਤਰਕਾਰ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਸਮਿਤਿ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਉਪਾਧਯਕ ਰਾਕੇਸ਼ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਹ

ਪਰਿਹਾਰ, ਨਿਤਿਨ ਸਿਨ੍ਹਾ, ਡੈ. ਸੁੰਬਝੀ ਹਲਚਲ ਕੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦਿਲਸ਼ਾਦ ਏਸ. ਖਾਨ, ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਮਹਾਸਚਿਕ ਮਹਾਫੂਜ ਖਾਨ, ਰਲਾਕਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਸਚਿਕ ਸੁਨੀਲ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਭੀ ਸਭਾ ਕੋ ਸਮਭੋਧਿਤ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ ਕੋ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਪਰ ਜੋਰ ਦਿਯਾ ਪਤਰਕਾਰ ਏਕਤਾ ਕੇ ਸਾਥ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਕੇ ਲਿਏ ਖਡੇ ਰਹੇ। ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਧਯਕਸ਼ ਗੋਵਿੰਦ ਸ਼ਾਮਾ ਨੇ ਅਪਨੇ ਉਦਭੋਧਨ ਮੇਂ ਕਹਾਓਂ ਕਿ ਛਤੀਸਗਢ ਮੇਂ ਜੋ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਕਾਨੂਨ ਵਿਧੇਯਕ ਬਨਾ ਹੈਂ ਉਸਮੇਂ ਪਤਰਕਾਰੋਂ ਕਿ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਕਮ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪਨੀ ਔਰ ਅਧਿਕਾਰਿਯੋਂ ਕਿ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਕਾ ਧਯਾਨ ਜ਼ਯਾਦਾ ਦਿਯਾ ਹੈਂ ਔਰ ਉਸਕੀ ਸੁਧਾਰ ਕਿ ਜ਼ਯਾਦਾ ਆਵਸ਼ਯਕਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਮਾਂਗ ਅਪਨੇ ਮੰਚ ਕੇ ਮਾਧਯਮ ਸੇ ਸਰਕਾਰ ਤਕ ਬਾਤ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਯਦਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਸੇ ਨਹੀਂ ਲੋਗੀ ਤੋ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾ ਪਤਰਕਾਰੋਂ ਕੋ ਆਂਦੋਲਨ ਭੀ ਕਰਨਾ ਆਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਡਕ ਮੇਂ ਉਤਰ ਕਰ ਆਂਦੋਲਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੀਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟੇਗੀ। ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀਯ ਪਤਰਕਾਰ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਸਮਿਤਿ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਮੇਂ ਹੁਏ ਇਸ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਅਧਿਵੇਸ਼ਨ ਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਏਵਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇ ਸਮਸਤ ਜਿਲ੍ਹੇਂ ਬਲਾਕੋਂ ਸੇ ਸੈਕਡੋ ਕਿ ਸੰਖਯਾ ਮੇਂ ਪਤਰਕਾਰ ਅ ਪ ਨੀ ਉਪਸਥਿਤਿ ਦਰਜ ਕਰਾਏ ਗਏ।

# ਗੌਰਮਿੰਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਮੀਟਿੰਗ 08 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ, ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਬਾਰੇ ਹੋਵੇਗੀ ਚਰਚਾ : ਢੇਸੀਵਾਲ



ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, 06 ਨਵੰਬਰ ( ) ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਮਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਰਥਿਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬ ਗੌਰਮਿੰਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਇਕਾਈ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਮੀਟਿੰਗ ਆਉਂਦੀ 08 ਨਵੰਬਰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਸਥਾਨਕ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਰੋਡ ਸਥਿਤ ਸ.ਸ.ਸ.ਸ. (ਲੜਕੇ) ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਉੱਘੇ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂ ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਮਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਕਰਨਗੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਕਰਨਗੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਡੀ.ਈ.ਓ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਸਰਵਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਪ੍ਰਿੰ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਭਾਗਸਰ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਚੰ. ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਚੌਤਰਾ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰ ਆਗੂ

ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਗੇ। ਉਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪਿਛਲੇ ਤੇਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਢੇਸੀਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਮੇਟੀਆਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਢੇਸੀਵਾਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਿੰ. ਜਸਵੰਤ ਬਰਾੜ ਭਾਗਸਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਨਵੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ



ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਮਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਮਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਲਾਈਫ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੁਰੰਤ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਜਾਂ ਆਨਲਾਈਨ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਾਸਿਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਿਰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

## ਮਿਸ਼ਨ ਪੈਟਰਨ ਪ੍ਰਦੀਪ ਧੂੜੀਆ ਨੂੰ ਸਦਮਾ, ਭਰਾ ਦੀ ਮੌਤ : ਢੇਸੀਵਾਲ

### ਮਿਸ਼ਨ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ



ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, 06 ਨਵੰਬਰ ( ) ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਲੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਰਕਿੰਗ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਪ੍ਰਦੀਪ ਧੂੜੀਆ ਦੇ ਭਰਾ ਕਮਲ ਧੂੜੀਆ (70) ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਸਥਾਨਕ ਬੰਬ ਕਲੇਨੀ

ਨਿਵਾਸੀ ਸਵ: ਧੂੜੀਆ ਆਪਣੇ ਪਿਛੇ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਅੰਜੁ ਧੂੜੀਆ, ਆਨੰਦ ਟੈਲੀਕਾਮ ਦੇ ਮਾਲਕ ਪੁੱਤਰ ਸੁਮਿਤ ਧੂੜੀਆ, ਨੂੰਹ ਰੋਜ਼ੀ ਧੂੜੀਆ, ਪੁੱਤਰੀ ਸ਼ੋਭਨਾ ਸਚਦੇਵਾ, ਜਵਾਈ ਦਿਨੇਸ਼ ਸਚਦੇਵਾ ਸਮੇਤ ਪੋਤੇ-ਪੋਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਹਤੇ-ਦੇਹਤੀਆਂ ਦਾ ਭਰਿਆ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ। ਕਮਲ ਧੂੜੀਆ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਢੇਸੀਵਾਲ ਸਮੇਤ ਇੰਜ. ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਭਾਰਤੀ,

ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਰੱਖਰਾ, ਪੈਟਰਨ ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਗਿਰਧਰ, ਡਾ. ਸਤੀਸ਼ ਗਲਹੋਤਰਾ, ਵਿਜੇ ਸਿਭਾਨਾ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਅਪ੍ਰੋਟਿਵ, ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀ, ਅਮਰ ਨਾਥ ਸੇਰਸੀਆ, ਰਜਿੰਦਰ ਖੁਰਾਣਾ, ਪ੍ਰੋ. ਕੁਲਵੰਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਨਰਿੰਦਰ ਕਾਕਾ ਸਮੇਤ ਸਮੂਹ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧੂੜੀਆ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਦੇਸਤ ਅਨਿਲ ਅਨੇਜਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਡੀ.ਐਮ.ਓ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪੈਂਕ ਨੇ ਵੀ ਸਵ: ਧੂੜੀਆ ਦੀ



ਸਵ: ਕਮਲ ਧੂੜੀਆ ਮੌਤ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਵ: ਕਮਲ ਧੂੜੀਆ ਨਮਿਤ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਅਤੇ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਆਉਂਦੀ 08 ਨਵੰਬਰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ 12:00 ਤੋਂ 1:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਥਾਨਕ ਬਠਿੰਡਾ ਰੋਡ ਸਥਿਤ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ।



ਅੱਜ ਦੀ ਇਸ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵਾਲੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਅਸਤ ਹੈ। ਕੰਮ,ਪੜ੍ਹਾਈ,ਮੋਬਾਇਲ,ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਹਰ ਪਾਸੇ ਸ਼ੇਰ ਹੀ ਸ਼ੇਰ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਦੂਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਇਕੱਲੇਪਣ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਮਤਲਬ ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਧਿਵੇਸ਼ਨ ਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਏਵਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇ ਸਮਸਤ ਜਿਲ੍ਹੇਂ ਬਲਾਕੋਂ ਸੇ ਸੈਕਡੋ ਕਿ ਸੰਖਯਾ ਮੇਂ ਪਤਰਕਾਰ ਅ ਪ ਨੀ ਉਪਸਥਿਤਿ ਦਰਜ ਕਰਾਏ ਗਏ।

## ਇਕੱਲੇਪਣ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਪੱਖ

ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਕੱਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ,ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ, ਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਹਾਂ ਤੇ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੀ ਹੈ...?

ਮਨੁੱਖ ਭੀੜ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਜਗਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਸਚ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇਪਣ ਅਤੇ ਤਨਹਾਈ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੂਖਮ ਫ਼ਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਨਹਾਈ ਉਦਾਸੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਕੱਲੇਪਣ ਆਤਮ-ਗਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਦੀ ਥਾਂ,ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਸੋਚਣ ਲਈ ਵਰਤ ਲਈਏ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲੇਪਣ ਸਾਨੂੰ ਸਬਰ



ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਦਰਲੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੋਚ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੂੰਘੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮਝਦਾਰ ਤੇ ਦਿਆਲੂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।



# हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहेब

**बाबा साहेब  
कहते हैं**

**1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।**

## स्वतंत्र : लेबर पार्टी का प्रभाव

\* जनता 10 दिसम्बर, 1938

\*\* तारीख शायद 4 दिसम्बर, 1938 होगी - संपादक

रविवार दिनांक 3 दिसम्बर, 1938\*\* को रात 10 बजे मुंबई



के फोरास रोड की म्युनिसिपल सीमेंट चॉल नं. 18 की ओर से लोकाग्रणी और मजदूरों के नेता डॉ. बा. बासाहेब अम्बेडकर की अध्यक्षता में इमारत फंड के लिए मदद इकट्ठा करने के लिए बड़ी सार्वजनिक सभा का आयोजन किया गया था। इस अवसर पर मेसर्स प्रि. दोंदे, के. वी. चित्रे, भाई प्रधान, विधायक डी. जी. जाधव, सी. एल. मोहिते, दादासाहेब गायकवाड़, टी. एम. गुंडेकर, मडके बुवा, रेवजी डोलस, एस.पी. द्योत्रे, वडवलकर और केशवराव आडेकर आदि लोग उपस्थित थे। तीन-चार हजार का जनसमुदाय जुड़ा था। ठीक 10 बजे डॉ. बाबासाहेब और अन्य यूरोपीयन लोगों का सभा स्थान पर आगमन हुआ। लोगों ने तालियां बजा कर उनका हार्दिक स्वागत किया। सी. एन. मोहिते मास्टर नियोजित अध्यक्ष की सूचना लाने के लिए उठ खड़े हुए। उन्होंने लोगों को समझाते हुए बताया कि इमारत की कितनी आवश्यकता है। उन्होंने बताया कि फोरास रोड म्युनिसिपल चॉल नं. 18 के हेल्थ डिपार्टमेंट में काम करने वाले लोगों की ओर से आज 235 रु. इकट्ठा किए गए हैं यह बड़ी खास बात है। के. डी. शिर्के द्वारा उनकी बात का समर्थन किए जाने के बाद डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर ने अध्यक्ष स्थान ग्रहण किया। पहले मडके बुवा, रेवजी डोलस और प्रि. दोंदे साहेब के समयोचित भाषण हुए।

उसके बाद डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर बोलने के लिए खड़े हुए। उन्होंने बाइबिल के ओल्ड टेस्टामेंट से ज्यू लोगों की गुलामी की दिल पिघला देने वाली कहानी सुनाई।

उन्होंने यह भी विस्तार से समझाया कि किस प्रकार ज्यू लोगों की गुलामी और अस्पृश्यों की स्थिति में कितना फर्क है। उसके बाद उन्होंने महाड़ के सत्याग्रह से लेकर तब तक की सामाजिक और राजनीतिक स्थितियों का सिंहावलोकन किया। इमारत फंड के बारे में उन्होंने कहा कि हर चॉल अपनी तरफ से पांच लोगों की कमेटी बनाए और चॉल के अठारह साल से अधिक उम्र के लोगों की गिनती करें। इससे मुझे इस बात का पता चलेगा कि उस चॉल से कुल कितना रुपया मुझे मिलना चाहिए। हर व्यक्ति अपनी हैसियत के अनुसार एक रुपये से अधिक रुपया चंदा दें। बंबई स्कूल कमेटी विभाग के हर अध्यापक से आधी तनखाह ली जा रही है। आज हमारे काम की व्याप्ति बढ़ने के कारण समाज और राजनीति के सूत्र संचालन के लिए अपनी इमारत का होना बेहद जरूरी है। दूसरी बात है आगामी म्युनिसिल चुनाव। स्वतंत्र लेबर पार्टी की ओर

से मैंने नौ सदस्य खड़े किए हैं। इन्हीं उम्मीदवारों को आप सभी लोग अपने वोट दें और उन्हें जिता दें। कांग्रेस के आगे अन्य सभी पार्टियां फीकी दिखाई दे रही है। कुछ नष्ट भी हो गई हैं लेकिन आज केवल एक पक्ष स्वतंत्र लेबर पक्ष कांग्रेस के विरोध में खड़ा है। यह गरीब मजदूरों का पक्ष है। इसलिए इस म्युनिसिपल इलेक्शन में इस पक्ष को पूरी सफलता मिलनी चाहिए। खैर इमारत फंड में 235 रुपए देने वालों को मैं धन्यवाद देता हूं। इमारत फंड को चंदा देने वालों के नाम ‘जनता’ पत्रिका में प्रकाशित किए जाएंगे।

इस प्रकार डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर ने करीब दो घंटों तक साफ, अधिकारपूर्ण और तड़प के साथ भाषण दिया। उसके बाद मोहिते मास्टर ने अध्यक्ष के वहां उपस्थित लोगों के प्रति आभार प्रकट किया। फूलमालाएं अर्पण की गईं। साढ़े बारह बजे सभा का काम पूरा हुआ। उसके बाद श्री कटडकर के जलसे का कार्यक्रम हुआ। इमारत फंड का कार्यक्रम करवाने में श्री राजाराम हिराजी माटवणकर, कृष्णा कालू कुंभवडेकर और गंगाबाई सातारकर ने बहुत मेहनत की।

## 3 दिसंबर 1938 की सार्वजनिक सभा पर ब्रीफिंग: डॉ. अम्बेडकर के प्रमुख संदेश-- इंजी. हरदीप सिंह चुंवर कार्यकारी सारांश

3 दिसंबर 1938 को, डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर ने मुंबई में एक विशाल सार्वजनिक सभा की अध्यक्षता की, जिसका मुख्य उद्देश्य एक इमारत फंड के लिए धन जुटाना और आगामी म्युनिसिपल चुनावों के लिए समर्थन प्राप्त करना था। अपने दो घंटे के भाषण में, उन्होंने सामाजिक और राजनीतिक कार्यों के विस्तार के लिए एक समर्पित इमारत की तत्काल आवश्यकता पर जोर दिया। उन्होंने प्रत्येक चॉल में समितियों के माध्यम से चंदा इकट्ठा करने के लिए एक व्यवस्थित रणनीति का प्रस्ताव रखा। राजनीतिक मोर्चे पर, उन्होंने मतदाताओं से स्वतंत्र लेबर पार्टी के नौ उम्मीदवारों का समर्थन करने का आग्रह किया, इसे कांग्रेस के खिलाफ एकमात्र खड़े गरीब मजदूरों के पक्ष के रूप में प्रस्तुत किया। यह सभा पार्टी के संगठनात्मक प्रयासों और राजनीतिक महत्वाकांक्षाओं का एक महत्वपूर्ण प्रदर्शन थी।

### सभा का विस्तृत विवरण

| विषय                                                                                                                                 | विवरण                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| आयोजन                                                                                                                                | सार्वजनिक सभा                                                                                                                                                                       |
| दिनांक                                                                                                                               | रविवार, 3 दिसंबर, 1938                                                                                                                                                              |
| समय                                                                                                                                  | रात्रि 10:00 बजे                                                                                                                                                                    |
| स्थान                                                                                                                                | फोरास रोड, मुंबई, म्युनिसिपल सीमेंट चॉल नं. 18                                                                                                                                      |
| उद्देश्य                                                                                                                             | इमारत फंड (बिल्डिंग फंड) के लिए सहायता राशि एकत्रित करना।                                                                                                                           |
| अध्यक्ष                                                                                                                              | डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर                                                                                                                                                              |
| उपस्थिति                                                                                                                             | लगभग तीन से चार हजार लोगों का जनसमूह।                                                                                                                                               |
| प्रमुख अतिथि                                                                                                                         | प्रि. दोंदे, के. वी. चित्रे, भाई प्रधान, विधायक डी. जी. जाधव, सी. एल. मोहिते, दादासाहेब गायकवाड़, टी.एम. गुंडेकर, मडके बुवा, रेवजी डोलस, एस. पी. द्योत्रे, वडवलकर और केशवराव आडेकर। |
| <b>डॉ. अम्बेडकर के भाषण के मुख्य बिंदु</b>                                                                                           |                                                                                                                                                                                     |
| डॉ. अम्बेडकर ने लगभग दो घंटे तक एक स्पष्ट, अधिकारपूर्ण और भावुक भाषण दिया, जिसमें निम्नलिखित प्रमुख विषयों को शामिल किया गया:        |                                                                                                                                                                                     |
| <b>1. ऐतिहासिक और सामाजिक संदर्भ</b>                                                                                                 |                                                                                                                                                                                     |
| * यहूदी गुलामी से तुलना: उन्होंने अपने भाषण की शुरुआत बाइबिल के ओल्ड टेस्टामेंट से यहूदी लोगों की गुलामी की मार्मिक कहानी सुनाकर की। |                                                                                                                                                                                     |

\* अस्पृश्यता की विशिष्टता: उन्होंने यहूदी लोगों की गुलामी और अस्पृश्यों की स्थिति के बीच के अंतर को विस्तार से समझाया, जिससे उन्होंने अपने समुदाय की अनूठी चुनौतियों पर प्रकाश डाला।

\* आंदोलन का सिंहावलोकन: उन्होंने महाड़ सत्याग्रह से लेकर उस समय तक की प्रमुख सामाजिक और राजनीतिक घटनाओं का एक व्यापक अवलोकन प्रस्तुत किया, जिससे आंदोलन की प्रगति को रेखांकित किया गया।

## 2. इमारत फंड: आवश्यकता और कार्ययोजना

\* रणनीतिक आवश्यकता: उन्होंने इस बात पर जोर दिया कि सामाजिक और राजनीतिक कार्यों की व्याप्ति बढ़ने के कारण, उनके सुचारू संचालन के लिए एक अपनी इमारत का होना अत्यंत आवश्यक है।

\* धन उगाही की रणनीति: उन्होंने धन संग्रह के लिए एक व्यवस्थित और जमीनी स्तर की योजना प्रस्तुत की:

\* समिति गठन: प्रत्येक चॉल को अपनी ओर से पांच लोगों की एक समिति बनानी चाहिए।

\* सदस्यों की गिनती: समिति को चॉल में अठारह वर्ष से अधिक आयु के सभी लोगों की गिनती करनी चाहिए।

\* अपेक्षित योगदान का अनुमान: इस गिनती से डॉ. अम्बेडकर को यह अनुमान लगाने में मदद मिलेगी कि प्रत्येक चॉल से कुल कितनी राशि प्राप्त होनी चाहिए।

\* व्यक्तिगत चंदा: प्रत्येक व्यक्ति को अपनी क्षमता के अनुसार कम से कम एक रुपया या उससे अधिक का चंदा देना चाहिए।

\* प्रेरणादायक उदाहरण: उन्होंने उल्लेख किया कि बॉम्बे स्कूल कमेटी विभाग के प्रत्येक अध्यापक से आधा वेतन फंड के लिए लिया जा रहा है।

\* पारदर्शिता और मान्यता: उन्होंने घोषणा की कि इमारत

## पत्रकार राणा अय्यब को मिली पिता समेत जान से मारने की धमकी! कनाडाई नंबर से आया कॉल, कॉलर के DP पर लॉरेंस बिश्रोई की फोटो अंतरराष्ट्रीय नंबर से आए कॉल में ‘शूटर’ भेजने की धमकी, कॉलर ने बताया पत्रकार का पूरा पता; लॉरेंस बिश्रोई की DP से गहराया शक



नई दिल्ली: जानी-मानी पत्रकार और ‘वाशिंगटन पोस्ट’ की स्तंभकार राणा अय्यब को फोन पर कई गंभीर धमकियाँ मिली हैं। धमकी देने वाले ने न केवल उनके घर का पता बताया, बल्कि उन्हें और उनके परिवार को नुकसान पहुँचाने की भी बात कही। इस भयावह घटना के बाद, ‘कमेटी टू प्रोटेक्ट जर्नलिस्ट्स’ (CPJ) ने सोमवार को भारतीय अधिकारियों से अय्यब और उनके परिवार की सुरक्षा तुरंत सुनिश्चित करने



के लिए तत्काल कदम उठाने की पुरजोर मांग की है।

## क्या है पूरा मामला?

राणा अय्यब ने CPJ को जानकारी दी और 3 नवंबर को पुलिस में एक शिकायत भी दर्ज कराई। शिकायत के अनुसार, उन्हें 2 नवंबर को 20 मिनट के भीतर एक अंतरराष्ट्रीय नंबर से व्हाट्सएप पर कई वीडियो



फंड में चंदा देने वालों के नाम ‘जनता’ पत्रिका में प्रकाशित किए जाएंगे।

## 3. आगामी म्युनिसिपल चुनाव और राजनीतिक दिशा

\* उम्मीदवारों की घोषणा: उन्होंने बताया कि स्वतंत्र लेबर पार्टी की ओर से आगामी म्युनिसिपल चुनावों में नौ सदस्य खड़े किए गए हैं।

\* मतदान की अपील: उन्होंने सभी उपस्थित लोगों से आग्रह किया कि वे अपने वोट इन्हीं नौ उम्मीदवारों को दें और उन्हें विजयी बनाएं।

\* राजनीतिक स्थिति: उन्होंने स्वतंत्र लेबर पार्टी को कांग्रेस के खिलाफ एकमात्र मजबूत विपक्ष के रूप में प्रस्तुत किया। उन्होंने कहा कि कांग्रेस के सामने अन्य सभी पार्टियां या तो फीकी पड़ गई हैं या नष्ट हो गई हैं।

\* पार्टी की पहचान: उन्होंने स्वतंत्र लेबर पार्टी को “गरीब मजदूरों का पक्ष” के रूप में परिभाषित किया और चुनाव में इसकी पूर्ण सफलता की कामना की।

### सभा के परिणाम और महत्वपूर्ण तथ्य

\* तत्काल धन संग्रह: सभा के दौरान फोरास रोड म्युनिसिपल चॉल नं. 18 के हेल्थ डिपार्टमेंट में काम करने वाले लोगों की ओर से 235 रुपये की राशि एकत्र की गई, जिसके लिए डॉ. अम्बेडकर ने धन्यवाद ज्ञापित किया।

\* आयोजन समिति: इमारत फंड के इस कार्यक्रम को सफल बनाने में श्री राजाराम हिराजी माटवणकर, कृष्णा कालू कुंभवडेकर और गंगाबाई सातारकर ने बहुत मेहनत की।

\* सभा का समापन: सभा का समापन रात्रि 12:30 बजे हुआ, जिसके बाद श्री कटडकर द्वारा एक जलसे का कार्यक्रम आयोजित किया गया।

एक ऑप-एंड (लेख)

प्रकाशित नहीं करने पर मुझे और मेरे पिता को जान से मारने की धमकी दी गई।”

धमकी देने वाले ने दी घर

के पते की जानकारी

अय्यब के अनुसार,

धमकी देने वाले ने उनकी निजी जानकारी का खुलासा किया। उन्होंने लिखा,

“डिस्प्ले पिक्चर (DP)

लॉरेंस बिश्रोई की थी। जिस व्यक्ति का नाम ‘हैरी शूटर’

के रूप में था, उसने मेरा

निवास पता लिखा और

कहा कि वह शूटरों को मेरे

घर भेजेगा।”

धमकी देने वाले ने उनके

परिवार को भी निशाना

खबर का शेष भाग अगे

पेज पर

# यूपी एडेड स्कूल भर्ती: 1262 पदों पर नियुक्ति का रास्ता साफ, लेकिन **आरक्षण पर छिड़ा बड़ा विवाद** प्रधानाध्यापक के सभी 253 पद अनारक्षित, EWS-ST को ‘शून्य’ सीटें; 15 नवंबर से शुरू होंगे आवेदन.



प्रयागराज: उत्तर प्रदेश के जूनियर एडेड स्कूलों की 2021 भर्ती प्रक्रिया एक बार फिर आरक्षण आवंटन को लेकर गंभीर विवादों में घिर गई है। जारी की गई आधिकारिक अधिसूचना के बाद उम्मीदवारों में भारी नाराजगी है, क्योंकि इसमें प्रधानाध्यापक के सभी पदों को अनारक्षित (Unreserved) घोषित कर दिया गया है।

इसके अतिरिक्त, सहायक अध्यापकों के कुल 1,262 पदों में से अन्य पिछड़ा वर्ग (OBC) के लिए मात्र 115 सीटें और अनुसूचित जाति (SC) के लिए केवल 96 सीटें ही आवंटित की गई हैं।

## आरक्षण का पेंच: 1051 सीटें सामान्य वर्ग के लिए

भर्ती के आँकड़ों ने कई अभ्यर्थियों को चौंका दिया है। कुल 1,262 सहायक अध्यापक पदों में से 1,051 पद अनारक्षित

श्रेणी में रखे गए हैं। चिंता की बात यह है कि इस भर्ती में आर्थिक रूप से कमजोर वर्ग (EWS), अनुसूचित जनजाति (ST), स्वतंत्रता सेनानी आश्रितों या पूर्व सैनिकों के लिए कोई भी सीट आरक्षित नहीं की गई है।

अधिसूचना के अनुसार, इन श्रेणियों से आने वाले सभी उम्मीदवारों को सामान्य मेरिट सूची के माध्यम से ही प्रतिस्पर्धा करनी होगी, जिससे उनके चयन की संभावना काफी कम हो गई है।

## क्यों कम हो गए पद?

प्रारंभ में, जब यह भर्ती अधिसूचित की गई थी, तब प्रधानाध्यापकों के लिए 390 और सहायक अध्यापकों के लिए 1,504 पदों की घोषणा की गई थी।

लेकिन, दो सरकारी आदेशों के कारण पदों की संख्या घट गई। सरकार के एक 2009 के आदेश ने उन स्कूलों को प्रधानाध्यापक नियुक्तियों के लिए अयोग्य बना दिया, जिन्हें हाई स्कूल में अपग्रेड कर दिया

गया था। इसके बाद, 2019 के एक अन्य आदेश ने 100 या उससे कम छात्रों वाले जूनियर हाई स्कूलों में प्रधानाध्यापक पदों पर रोक लगा दी।

इन निर्देशों के लागू होने से प्रधानाध्यापक के 137 पद समाप्त हो गए, जिससे केवल 253 रिक्तियाँ बचीं। इसी तरह, छात्र संख्या के मानदंड के तहत सहायक अध्यापकों के 242 पद भी कम कर दिए गए, जिससे अंतिम संख्या 1,262 रह गई।

## भर्ती का पूरा कार्यक्रम जारी

बेसिक शिक्षा निदेशक प्रताप सिंह बघेल ने भर्ती का पूरा कार्यक्रम जारी कर दिया है। उन्होंने बताया कि राष्ट्रीय सूचना विज्ञान केंद्र (NIC) द्वारा विकसित वेबसाइट के माध्यम से 15 नवंबर से 5 दिसंबर तक ऑनलाइन आवेदन स्वीकार किए जाएंगे।

संस्थागत प्रबंधकों या नियुक्ति अधिकारियों द्वारा 30 जनवरी तक नियुक्ति पत्र जारी कर दिए जाएंगे। सभी चयनित शिक्षकों से 15 फरवरी तक अपने-अपने स्कूलों में कार्यभार

ग्रहण करने की अपेक्षा की गई है।

## अभ्यर्थियों ने जताई घोर निराशा

इस भर्ती प्रक्रिया के लिए लंबी कानूनी और प्रशासनिक लड़ाई लड़ने वाले जूनियर एडेड शिक्षक भर्ती एसोसिएशन के प्रदेश अध्यक्ष नागेंद्र पांडे ने EWS, ST और क्षैतिज आरक्षण की पूर्ण अनुपस्थिति पर गहरी निराशा व्यक्त की है। उन्होंने यह भी दावा किया कि OBC और SC कोटे को भी नियमानुसार प्रतिनिधित्व नहीं दिया गया है।

## किस विषय में कितने पद?

भर्ती के लिए कुल 1,262 रिक्तियों की घोषणा की गई है, जो विभिन्न विषयों में बंटी हुई हैं:

हिंदी: 240 पद  
अंग्रेजी: 145 पद  
संस्कृत: 99 पद  
विज्ञान और गणित: 455 पद  
सामाजिक अध्ययन: 314 पद

# UP: शाहजहांपुर में पुलिस रेड के दौरान बसपा नेता की संदिग्ध मौत, दारोगा और सिपाही पर छत से धक्का देने का आरोप, FIR दर्ज

## मृतक ने मरने से पहले वीडियो में लिया पुलिसकर्मियों का नाम, दारोगा और सिपाही पर BNS 105 के तहत गैर-इरादतन हत्या का केस दर्ज।



शाहजहांपुर: उत्तर प्रदेश के शाहजहांपुर में बुधवार तड़के एक पुलिस छापे के दौरान 55 वर्षीय एक दलित व्यक्ति की छत से गिरकर संदिग्ध परिस्थितियों में मौत हो गई। परिवार वालों ने एक सब-इंस्पेक्टर और एक सिपाही पर उन्हें छत से धक्का देकर नीचे फेंकने का आरोप लगाया है, जिसके बाद दोनों पुलिसकर्मियों के खिलाफ गैर-इरादतन हत्या का मामला दर्ज किया गया है।

यह घटना तिलहर थाना क्षेत्र के मौजमपुर गांव की है। पुलिस के अनुसार, वे सत्य भान नाम के व्यक्ति को हत्या के प्रयास के एक मामले में गिरफ्तार करने के लिए उनके घर गए थे।

## क्या हैं परिवार के आरोप?

मृतक सत्य भान के परिवार का आरोप है कि सब-इंस्पेक्टर राहुल सिसौदिया और एक सिपाही देर रात उनके घर में जबरन घुसे, परिवार के साथ गाली-गलौज की और फिर



सत्य भान को छत से धक्का दे दिया।

टाइम्स ऑफ़ इंडिया की रिपोर्ट के हवाले से जानकारी दी गई कि, सत्य भान बहुजन समाज पार्टी (बसपा) के सदस्य थे और पार्टी कार्यकर्ताओं के अनुसार, वह कटारा विधानसभा क्षेत्र के जोनल प्रभारी के रूप में भी कार्यरत थे। हालांकि, पुलिस के विवरण में उनके राजनीतिक पद का उल्लेख नहीं किया गया है।

## मौत से पहले का कथित वीडियो

इस घटना से जुड़ा एक कथित वीडियो भी ऑनलाइन सामने आया है, जो उनकी मृत्यु से ठीक पहले का बताया जा रहा है। वीडियो में, बुरी तरह से घायल सत्य भान यह कहते हुए दिखाई दे रहे हैं, “राहुल सिसौदिया और सिपाही ने मुझे पीटा और छत से धक्का दे दिया।”

परिवार के सदस्य उन्हें पहले तिलहर अस्पताल ले गए, जहाँ से उन्हें शाहजहांपुर मेडिकल कॉलेज रेफर कर दिया गया। बुधवार सुबह करीब 3 बजे इलाज के दौरान उन्होंने दम तोड़ दिया।

## पुलिस ने क्या कहा?

घटना के तूल पकड़ने के बाद, बुधवार शाम को मृतक की पत्नी रेखा गुप्ता की शिकायत पर सब-इंस्पेक्टर राहुल सिसौदिया और एक अज्ञात सिपाही के खिलाफ बीएनएस (BNS) की धारा 105 (गैर-इरादतन हत्या) के तहत FIR दर्ज की गई है।

इस पूरे प्रकरण पर शाहजहांपुर के एसपी राजेश द्विवेदी ने मीडिया को बताया, “हम आरोपों की जांच कर रहे हैं। परिवार ने पुलिस को सूचित नहीं किया था और घायल व्यक्ति को खुद ही

अस्पताल ले गए थे। बाद में उन्हें दूसरे अस्पताल में शिफ्ट किया गया। दोनों अस्पतालों के किसी भी दस्तावेज में यह उल्लेख नहीं है कि उन्हें किसी पुलिसकर्मी द्वारा छत से धक्का दिया गया था।”

एसपी ने यह भी कहा, “दो अधिकारी उनके घर गए थे, लेकिन उन्हें बताया गया कि वह (सत्य भान) दिल्ली में हैं। इसके बाद एक टीम को दिल्ली भेजा गया, और तभी हमें इस घटना की जानकारी मिली।”

## बसपा कार्यकर्ताओं में आक्रोश

हालांकि, परिवार पुलिस के इस दावे को खारिज कर रहा है। उनका कहना है कि पुलिस ने छापेमारी के दौरान दरवाजा तोड़ा, सत्य भान घर पर ही थे और उन्हें जानबूझकर निशाना बनाया गया। इस घटना के बाद स्थानीय बसपा कार्यकर्ताओं में भारी आक्रोश है। उन्होंने आरोपी पुलिसकर्मियों के खिलाफ सख्त कार्रवाई की मांग करते हुए इस कार्रवाई को राजनीति से प्रेरित बताया है।

# सरस्वती विद्या मंदिर चीमा के छात्र राज्य स्तरीय खेलों के लिए चयनित



चीमा मंडी, 6 नवंबर (जगसीर सिंह) - क्षेत्र का प्रतिष्ठित शिक्षण संस्थान, सरस्वती विद्या मंदिर वरिष्ठ माध्यमिक विद्यालय शाहपुर रोड, चीमा मंडी पिछले काफ़ी वर्षों से पढ़ाई के साथ-साथ खेलों में भी नाम कमा रहा है। अधिक जानकारी देते हुए विद्यालय



के प्रधानाचार्य कमल गोयल ने बताया कि गत दिनों संगरूर में आयोजित जिला स्तरीय प्राथमिक खेलों में

कराटे प्रतियोगिता में गुरनूर शर्मा, जसरीत और कोमलप्रीत कौर ने प्रथम स्थान प्राप्त कर स्वर्ण पदक

जीता है। विद्यालय पहुँचने पर प्रधानाचार्य, विद्यालय प्रबंधन और समस्त स्टाफ ने छात्रों और कोच शिव कुमार, डी.पी., गगनप्रीत सिंह को सम्मानित किया। इस अवसर पर दीपिका रानी, ज्योति रानी, अमनदीप कौर, गुरप्रीत कौर, मनमीत कौर, नथवी रानी, मनप्रीत कौर, रणवीर कौर और समस्त स्टाफ सदस्य उपस्थित थे।

## कभी स्वीटी, कभी सीमा... हरियाणा की Voter List में ब्राजील की लरिसा



मॉडल की तस्वीर का इस्तेमाल कर हरियाणा में “कभी सीमा तो कभी स्वीटी” नाम से 22 बार वोट डाले गए। अब अपनी तस्वीर को लेकर खुद उस मॉडल की प्रतिक्रिया सामने

आई है। ब्राजील की इस मॉडल का नाम लरिसा (Larissa) है। लरिसा ने अपने इंस्टाग्राम अकाउंट पर एक वीडियो जारी कर कहा कि उनकी तस्वीर का गलत इस्तेमाल किया गया है और उनका भारत की राजनीति से कोई संबंध नहीं है।

ब्राजील की भाषा (पुर्तगाली) में जारी वीडियो में लरिसा ने कहा, “Hello India... ये वीडियो आपके लिए मुझे भारतीय पत्रकारों के लिए एक वीडियो करने को कहा गया था, इसलिए मैं यह वीडियो बना रही हूँ। मुझे भारत की राजनीति से कुछ भी लेना-देना नहीं है। मैं



कभी भारत नहीं गई। मैं ब्राजील की मॉडल और डिजिटल इंफ्लुएंसर हूँ। मैं भारत के लोगों से प्यार करती हूँ। आपका बहुत-बहुत धन्यवाद, नमस्ते।”

## CPJ ने की तत्काल कार्रवाई की मांग

CPJ के भारत प्रतिनिधि